

det Arkitekten med Façaden? Hvem skal være Bygmesteren? Hvem skal staa Staten til Ansvar for dette Byggeforetagende, der her kommer frem? Derom er der ikke nogen som helst Oplysning. De tre Provinsarkiver have for en Del Aar siden faaet deres selvstændige Bygninger, og de ere byggede af kendte Arkitekter herhjemme, Arkitekterne Nyrop, Kampmann og Borch. Skulle vi nu til at opføre en Rigsarkivbygning, maa vi kunne være sikre paa, at det bliver en Bygning, der kan forsvares. Og det Beløb, der her skal anvendes, er af en saadan Størrelse, at jeg skulde tro, det vilde være muligt for i alt Fald meget nær det samme Beløb at faa tilvejebragt en selvstændig, frit beliggende Rigsarkivbygning, om man ved sine Overvejelser af dette Spørgsmaal kom til det Resultat, at dette var det bedste.

Det bliver nu Rigsdagens Opgave, da Sagen er bragt ind for den, at faa det bedst mulige frem, og Vejen dertil forekommer mig at ligge lige for. Vi blive sikkert let enige om at kunne vedtage Forslaget vedrørende Ministerialbygningerne, Staldmestergaarden indbefattet, samt Erstatningsbygningerne til Artilleriet for, hvad det mister paa Bibliotekets Plads, om hvilke der, som det ærede Medlem, der nys talte, sagde, ganske vist ikke er givet os Oplysninger, men som gives for et Beløb af 164,000 Kr., og det er vist ingenlunde for højt. Vi kunne saaledes vistnok vedtage dette og endvidere den overordentlig gode Del i Ministerens Forslag om Anlæggelsen af et stort Centralvarmeværk. Naar det, som menes at ville blive besparet i Ministerialbygningerne i Brændsel, er 12,000 Kr. aarlig, og Centralvarmeanlægget for Ministerialbygningerne efter den forelagte Plan kun vil koste 150,000 Kr., hvorved den aarlige Besparelse altsaa bliver 8 pCt. af Anlægskapitalen, maa det siges ogsaa rent økonomisk set at være en overmaade god og smuk Foranstaltning, endda bortset fra de utvivlsomme Goder, som den i øvrigt medfører, og som det ærede Medlem, der nys talte, var inde paa. Men hvad den øvrige Del af Lovforslaget angaar — og der er jeg enig med det samme ærede Medlem — maa jeg fremhæve, at det er af allerstørste Betydning, at vi blive paa det rene med, hvorledes Bebyggelsen af

den Del af Slotsholmen, der nu kan være Tale om at bebygge, skal være. Det fremkommer uden nogen som helst Forberedelse, at den gamle Biblioteksbygning skal fjernes. Det er muligt, at Overvejelserne resultere i, at det er godt, at den fjernes helt eller delvis, og jeg vil tilføje, at der neppe kan være Tvivl om, at den Tanke, som det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) i Fjor først udtalte her, at en saadan Fjernelse vilde medføre, at der paa dette Sted kunde tilvejebringes maaske en af de smukkeste Pladser i Norden, er rigtig, men jeg vil dog sige, at det staar mig ikke ganske klart, om ikke, hvis man bevarede den, den ny Rigsdagsbygning vilde faa et nok saa imponerende Udseende, som hvis man fjernede den gamle Biblioteksbygning. Det er tvivlsomt, synes jeg. I hvert Fald, naar man kommer ind i den ny Rigsdagsgaard og ser paa denne Biblioteksbygning, ømmer man sig ved Tanken om, at den skulde helt eller delvis forsvinde. Men imidlertid, som Sagen nu foreligger, er den aldeles ikke forberedt. Det undrer mig, at Ministeren ikke paa Forhaand har set, at et saa vigtigt Spørgsmaal kræver en anderledes grundig Forberedelse. Den maa nødvendigvis kræve en Forberedelse, hvor mange forskellige Betragtninger ud fra meget forskellige Synspunkter faa Lov til at gøre sig gældende, inden vi her træffe Afgørelse.

Det er altsaa muligt, at Overvejelserne kunne resultere i, at Bygningen falder, og det er muligt, at man kan komme til, at en god Rigsarkivbygning kan opføres paa dette Sted, d. v. s. efter en helt anden Plan end den, der her forelægges. Men det er ogsaa muligt, at man kommer til det Resultat, at Rigsarkivbygningen kommer til at ligge bedst, bliver bedst indrettet og faar det bedste Ydre ved, at den lægges som en selvstændig Bygning, hvor der er Plads, og det maa da blive i Nærheden af den ny Biblioteksbygning. Hvis man kommer til det Resultat, hvilket stort Gode vil man da ikke have opnaaet uden en Øres Udgift! Man vil da have opnaaet det store Gode at faa Geheimearkivbygningen, en Del af Proviantgaarden samt hele den gamle Biblioteksbygning tomme. Saa staa de til Disposition, og man kan benytte dem, vel at mærke, uden